

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת שמני

הגיליון השבועי לכל יהודי 902

כ"ה בניסן התשס"ד
(16.4.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד – המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונב

מה משלמים ומה מקבלים

קשה להבין את ההיגיון שמאחורי רעיון ה'הינתקות'. המחיר הנורא והכואב ברור לכול, אבל התמורה שאנחנו אמורים לקבל – נראית יותר ויותר רחוקה ואפסית

כצפוי, המערכה על ליבם של המצביעים בסוגיית ה'הינתקות' לובשת אופי פוליטי-אישי מובהק. הרושם המתקבל הוא שמדובר בעוד מאבק-כוח של עסקנים פוליטיים, והאמת היא כי זו הכרעה גורלית לעתיד כולנו. אותנו הפוליטיקה ממש לא מעניינת, אבל השאלה המהותית צריכה לעניין כל יהודי וכל מי שחשוב לו כי עם-ישראל יוכל לחיות בביטחון בארץ-ישראל.

יש שאתה חולק על הזולת, אבל לפחות אתה מבין את ההיגיון המנחה אותנו. רעיון ה'הינתקות' משאיר אותך בתחושה שאינך מתחיל להבין את ההיגיון שמאחוריו. המחיר הנורא והכואב ברור לכול, אבל התמורה שאנחנו אמורים לקבל – נראית יותר ויותר רחוקה ואפסית.

מנוף להגברת הלחץ

בימי חג-הפסח עשה ראש-הממשלה מאמץ גדול להסביר את המחשבה שמאחורי תכניתו. קשה לומר שדבריו היו משכנעים. הטיעון המרכזי שלו הוא, כי במציאות שאין שותף להסכם, נוצר חלל ריק, ולתוכו עלולות להיכנס תכניות מדיניות מסוכנות. לכן מוטב לנו ליטול את היוזמה, כדי לצמצם את הנזק ולהציל את מה שאפשר להציל.

ואתה שומע ושואל את עצמך – מה אנחנו מצילים? וכי העובדה שאנחנו חושבים להרוס ביזמתנו את היישובים הפורחים בחבל קטיף תגרום לעולם להסכים לסיפוח של חבלי-ארץ אחרים? וכי בכך אנחנו סותמים את החלל הריק? הלוא ברור לחלוטין כי עקירת היישובים וגירושם של אלפי יהודים מבתיהם ישמשו מנוף להגברת הלחץ לעשות כן גם ביהודה ושומרון.

ראש-הממשלה אומר שהוא יביא בתמורה הסכמה אמריקנית לגושי ההתיישבות ולא-ישובם של הפליטים הערבים לתוך הארץ. אין זו אלא אחיזת-עיניים. כבר היום אנחנו יודעים שהנייר האמריקני ינסה להלך בין הטיפות ולא לומר שום דבר ברור וחד-משמעי. גם אילו הייתה ארה"ב נותנת התחייבות מפורשת, הניסיון הוכיח שאין לה כל ערך בעת מבחן.

ארה"ב גם התחייבה להבטיח את חופש השיט במצרי-טיראן, וכשמצרים סגרה את המעבר לספינות ישראליות, ערב מלחמת ששת הימים, אמרו האמריקנים שאין הם מוצאים את המסמך.

ברור אפוא שה'הינתקות' לא תעניק לנו שום תמורה בעלת ערך ממשי, מלבד מחמאות חובקות-עולם על 'אומץ-הלב' לסגת מחבלי מולדת ולעקור יישובים, מתוך הדגשה שזו רק התחלה ושהעולם מקווה כי ממשלת ישראל תלך בדרך אומללה זו 'מחיל אל חיל', תיסוג מעוד שטחים ותעקור עוד ועוד יישובים.

המחיר הנורא

ומה אנחנו מפסידים? כאן הרשימה ארוכה וכואבת כאב בלתי-ניתפס:

✦ מכאן נקבע תקדים שאפשר לעקור יישובים משגשגים ולגרש אלפי יהודים מבתיהם.

✦ המרצחים יחגגו את הניצחון על כל גגות עזה, וצהלות השמחה יזינו גלים חדשים של טרור ורצח, שהרי אין לך הוכחה טובה מזו להצלחתו של הטרור.

✦ השבר הפנימי בתוך העם, נוכח המראות המזעזעים של משפחות יהודיות הנקרעות מבתיהן, ושל ילדים הנעקרים מבתים שבהם נולדו וגדלו, יגרום טראומה כואבת ביותר, שקשה להעריך את תוצאותיה.

✦ הקרע בין חלקי העם עלול להגיע לשיאים שלא ידענו כמותם.

✦ והעיקר – שבירת האמונה בזכותו של העם היהודי על ארצו עלולה לערער את תחושת הבעלות שלנו גם על ירושלים ותל-אביב.

אויבינו יראו בכך ציון-דרך חשוב בהגשמת שאיפתם לסלק את ה'התנחלות' היהודית שקמה בתוך המרחב הערבי.

זה המחיר הנורא והכואב מול התמורה האפסית. זו סוגיה מהותית, חשובה מאין-כמותה. חובה להניח את כל השיקולים הפוליטיים ולהשמיע קול ברור ותקיף נגד הרעיון המסוכן וההרסני, וה' יהיה בעזרתנו.

ספרים

טור ושולחן-ערוך

בעריכת מוסדות שירת דבורה בהוצאת שירת דבורה

מהדורה חדשה ומאירת-עיניים של הטור והשולחן-ערוך יחידיו להלכות פסח ושבועות. הוגה על-פי הדפוס הראשון. טל' 02-5243206.

בין אדם לחברו

מאת הרב צבי וינברגר, הרב ברוך חפץ

בהוצאת תורת האדם לאדם

כרך שני ללימוד ההלכות שבין אדם לחברו. הכרך עוסק במצוות "לא תיקום" ו"לא תיטור". הסבר מקיף של האיסורים וניתוח הפרטים הכלולים בהם. 428 עמ'. טל' 04-6924610.

חכמת ישראל

מאת ישראל מרילוס בהוצאת המחבר

הספר סוקר כמה אירועים מרכזיים בדברי ימי ישראל ומקביל אותם למערך הכוכבים באותו זמן. לטענת המחבר, יש קשר בין הדברים. כמו-כן מובאים דיונים ביחסה של היהדות לסוגיות אסטרטגיות. 358 עמ' (לא צויין מספר טלפון).

אלף עולמות

מאת יהודית גולן בהוצאת פלדהיים

סיפור חייו של הרב אברהם-יוחנן בלומנטל ומפעל חייו בית-הילדים 'ציון'. הספר נכתב מפי בתו, הרבנית יוכבד סלמון. סיפור השזור בזיכרונות של חמישה דורות בירושלים. 448 עמ'. טל' 02-6513947.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניר-יזרק

7:26	6:49	6:56	6:46	6:53	6:38
8:28	7:51	7:54	7:56	7:55	7:53

פקדי אבות: פרק א

03-9606169

פקס:

www.chabad.org.il

אינטרנט:

chabad@chabad.org.il

דואר אלקטרוני:

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הברכה המיוחדת

השכינה במשכן. אולם ברכת אהרון קשורה לעבודתו הפרטית המיוחדת, והיא התבטאה דווקא בברכת הכהנים.

כפרה גמורה

אהרון הכהן הקריב ביום השמיני "עגל בן בקר לחטאת", והכוונה בכך הייתה "להודיע שמכפר לו הקב"ה על-ידי עגל זה על מעשה העגל שעשה". בהקמת המשכן באה לידי ביטוי הכפרה הגמורה על חטא העגל, כאשר הקב"ה השרה את שכינתו בעם-ישראל.

זו הייתה ברכתו של אהרון – שהקב"ה הוא שיברך את ישראל ("יברך ה'"); שישרה את שכינתו בתוכם, בבחינת הארת פנים מלמעלה ("יאר ה' פניו"); ושיישא ויכבוש את העוון ("ישא ה'") ויכפר על חטא העגל. ברכתו זו של אהרון נותנת כוח לעם-ישראל לעבור את חשכת הגלות, ולפעול מחדש את גילוי השכינה, "ושכנתי בתוכם", בבית-המקדש השלישי, שייבנה במהרה בימינו ממש.

(לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 39)

מצווה שחלה על כל הכהנים, ומדוע לא הצטרפו בניו לברכתו?

אלא שברכת הכהנים של אהרון לא הייתה במסגרת מצוות ברכת כהנים (שכאמור, עדין לא ניתנה), אלא ברכה אישית שלו, שהוא בחר לאומרה בלשון שלאחר מכן ניתן כמצווה מאת הקב"ה.

עבודת אהרון

ידוע שהאבות קיימו את כל התורה עד שלא ניתנה. כמו-כן גם במצרים עסקו בני-ישראל בתורה. כך גם אהרון הכהן ידע את מעלתם של פסוקי ברכת הכהנים, אף שעדיין לא נהפכו למצווה בתוך תר"ג המצוות. כשרצה לברך את ישראל בחר לברכם בפסוקים אלו.

בזה ייחודה של ברכת אהרון: אנו רואים בהמשך שמשא ואהרון בירכו את העם ("ויצאו ויברכו את העם"), ומה הייתה ברכתם? – "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם". זו הייתה ברכה כללית, להשראת

לאחר שבעת ימי המילואים, שבהם נחנכה עבודת המשכן, מספרת פרשתנו על היום השמיני, שבו התחילה בפועל עבודת הקודש במשכן. אהרון הקריב את הקרבנות ולאחר מכן בירך את העם. התורה מתארת זאת בפסוק: "ויישא אהרון את ידיו את העם ויברכם".

מה הייתה הברכה שבירך אהרון את העם? רש"י מביא מדברי חז"ל, שהוא בירך "ברכת כהנים – יברכך, יאר, יישא". כלומר, אהרון בירך את העם בברכה הכתובה בתורה, שבה הכהנים מברכים את העם.

ברכה אישית

אלא שפירוש זה מעורר שאלה: הלוא הציווי על ברכת הכהנים נאמר מאוחר יותר, בפרשת נשא, בספר במדבר. ביום השמיני למילואים עדיין לא נאמר לו הציווי הזה. איך ייתכן אפוא שבירך את העם בברכת כהנים? השאלה מתחזקת עוד יותר מהעובדה שאהרון לבדו בירך את העם. ברכת הכהנים היא

מן המעייין

נושא השבוע: כשרות המזון

אמרת השבוע

אצטלה מזוייפת

רבי יצחק מאגריסו מאיסטנבול ביקש לגעור באנשים שהתעטפו באצטלה של חסידות ויראת-שמים, בשעה שליכם חרש מזימות. אמר להם:

"התורה מונה את שמות הבהמות שיש להן סימן טהרה אחד בלבד, כמו הגמל וכדומה, והיא קובעת שהן אסורות באכילה, אך התורה נוקטת לשון 'את הגמל כי מעלה גרה הוא', שמוזה משתמע כי אסור לאכול מפני שהוא מעלה גירה. והרי סיבת איסורו אינה מפני שהוא מעלה גירה, אלא בשל חסרונו של הסימן הנוסף, מפריס פרסה?"

"אלא התורה באה ללמדנו, כי מי שבפנימיותו טמא ומתהדר בסימן טהרה – התהדרות זו בסימן-טהרה היא עצמה סיבה לאסרו, כי בכך הוא גונב את דעת הבריות".

קדושת השבת – בידי נשי ישראל. האישה אשר תמלא חובתה ותעודתה בחיי המשפחה, בהנהגת הבית ובחינוך על-פי התורה, עליה הכתוב אומר: "חכמות נשים בנתה ביתה".

(היום יום)

זהירות מאכזריות

הסימן הגדול בעופות הוא הדריסה. כל עוף דורס לעולם טמא הוא, מפני שדמו מחומם לאכזריות, ונותן אכזריות בלב האוכלו. אין בכל העופות האסורים שאינו דורס זולת אחד, ואין בבהמות הטהורות שהן מעלות גרה ומפריסות פרסה מי שהוא "דורס", ולכן מותרות הן באכילה.

(רמב"ן)

חסד עם החברים

"ואת החסידה" (ויקרא יא, ט). למה נקרא שמה חסידה, שעושה חסד עם חברותיה (חולין סג). אם-כן למה נמנית החסידה עם העופות הטמאים? אלא שחסרונה בכך "שעושה חסד עם חברותיה". חוץ מ"חברותיה" – מאנשי-שלומה – אין היא נותנת את דעתה על איש.

היתר לעצם האכילה

"זאת החיה אשר תאכלו" (ויקרא יא, ב). התורה פתחה בציון בעלי-החיים המותרים באכילה, כי מצד הסברה היה ראוי ורצוי שלא לאכול שום בעל-חיים, כמאמר חז"ל (פסחים מט, ב): "עם-הארץ אסור לאכול בשר"; לכן ראתה התורה לומר בתחילה את החידוש שמותר לאכול בשר.

(חתם-סופר)

מה שמותר – מיותר

החסיד רבי מרדכי מהורודוק סיפר: הפתגם הראשון ששמענו מאדמו"ר הזקן כשבאנו לליאוזנה היה: "מה שאסור – ודאי אסור, ומה שמותר – מיותר". כשלוש-ארבע שנים 'עבדנו' על פתגם זה, עד שהצלחנו ליישמו בכל ענייני חיינו, ורק אז נכנסנו אל הרבי ל'יחידות', לשאול דרך בעבודת ה'.

(ספר המאמרים תרפ"א)

העיקר בידי האישה

הקב"ה מסר את כל הקדוש בעם-ישראל ואת ייסוד בית בישראל, בהעמדת דור ישרים וחינוכם, בכשרות האוכל, ואצילות טוהר

המצווה היומית

זה היה בתקופה שהרב אליהו פרדס ניהל את בית-הספר לבנות בשכונת 'אוהל משה' בירושלים (בין השנים תר"צ-תשי"ב). כל צוות העובדים, כמו מקורביו ומכריו, ידעו כי מדי בוקר יש לרב אליהו שעה שהיא קדושה ומקודשת, והוא לעולם לא יוותר עליה. זו השעה שהיה נוהג לגשת לבית אביו, להכין לו כוס קפה בחלב ולהגישה לו עם ביסקוויטים, כאשר אהב.

בוקר אחד בלבד אירע לו דבר יוצא-דופן – הוא שכח לבקר את אביו ולהכין לו את כוס הקפה האהובה עליו. הדבר אירע לא בכדי. באותו יום אמר היה הנציב העליון, הרברט סמואל, לבקר בבית-הספר 'אוהל משה'. סמואל, מדינאי יהודי בריטי, היה הנציב העליון הראשון לארץ-ישראל בימי המנדט. אחריו באו עוד שישה נציבים.

בית-הספר 'אוהל משה' נערך לכבוד הביקור כיאה וכיאות. ככלות הכול, האורח המיועד לא היה סתם פקיד, אלא הנציג הבריטי העליון בארץ-ישראל בכבודו ובעצמו!

ההכנות הקדחתניות לביקור נמשכו ימים רבים. בית-הספר כולו הוברק וצוחצח, הכיתות הבהיקו בניקיון, כל פיסת נייר סולקה מהחצר הקטנה, כל שיח נגום וטופח.

גם המנהל, הרב אליהו, נערך כראוי. כממונה על בית-הספר גאה ליבו מהתרגשות. הוא תדרך את צוות המורות וערך חזרה מפורטת של מהלך הביקור. סגנו, מרדכי חן, ידע היכן עליו לעמוד כל שנייה. הכול היה ערוך ומוכן לביקור הממלכתי שנועד להתחיל בשעה תשע בבוקר בדיוק.

אין פלא אפוא שבבוקר הביקור עצמו, כשהמתח הגיע לשיאו וכל חושיו של הרב אליהו היו נתונים לביקור החשוב, נשמש מזיכרונו עניין הקפה בחלב והביסקוויטים לאביו.

באותו יום, בשעת בוקר מוקדמת, הוא כבר חש לבית-הספר, שהיה סמוך מאוד לבית המשפחה. גם התלמידות הקדימו לבוא, והמתינו בכיתות בהתרגשות רבה לבואו של הנציב העליון. סמוך לכניסה, המתינו במתח גובר והולך הרב פרדס עם סגנו לשיירת הוד מעלתו הנציב העליון.

השעה הייתה שתי דקות לפני תשע.

אדם דן את עצמו

תורת החסידות מדגישה ביותר את חשיבותו של לימוד זכות על יהודי. בגמרא ובמדרשים מובאים סיפורים ואמרות על הצורך לדון כל יהודי לכף זכות, אולם תורת החסידות מגלה עומק נוסף בעניין, שעל-ידי לימוד זכות על הזולת, בעצם מלמד האדם זכות על עצמו.

בעיצומם של אימי השואה אמר כ"ק אדמו"ר הרי"צ (ספר השיחות תש"ד עמ' 76), כי התקופה הנוכחית דורשת להתחזק בקיום מצוות אהבת-ישראל לכל אחד ואחת מישראל: "יש ללמד זכות על כל יהודי. אסור שתהיה מחולקת. אין הכוונה שאסור להוכיח את הזולת, אלא שיש לעשות זאת בדרך קירוב, בלא 'דקירה'".

להיזהר בחריצת דין

ידוע הפירוש החסידי על מאמר המשנה "ונפרעין מן האדם מדעתו ושלא מדעתו", שאחת הדרכים להיפרע מן האדם, היא לגרום לו לחרוץ דין ומשפט על מעשה של הזולת, מבלי לדעת כי בעצם הוא שופט את עצמו; ואחר-כך אומרים לו, שכמשפט הזה, שחרץ על זולתו, כן יעשה לו. מכאן החשיבות הגדולה של לימוד זכות על הזולת, שכן ייתכן מאוד שבכך מלמד האדם זכות על עצמו.

אומר הבעש"ט (הוספות לכתר שם טוב סימן קמט): הקובע שבגלל מעשהו הטוב של פלוני מגיע לו כי יעזרהו הקב"ה במה שדרוש לו, או מי האומר כי בגלל מעשיו או מידותיו הלא-טובות של פלוני מגיע לו כך וכך – ידע, כי על עצמו פוסק הוא את הדין – הן לרע והן לטוב. המצדיק דין שמים על זולתו ואינו מצטער בצערו ואינו מעורר עליו רחמים – מקטרג על עצמו, שמעיינים במעשיו. המשתתף בצער חברו ומעורר עליו רחמים – יבוא על שכרו.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש מגלה רובד עמוק עוד יותר: בעצם לימוד הזכות מסייעים לאותו יהודי להתגבר על הניסיונות המזומנים לו. כאשר חבריו דנים אותו לכף זכות, מגלים הם בכך את ה'זכות' שבו – את כוחותיו הזכים והנעלים – אשר בכוחם יוכל לעמוד בפועל בניסיונותיו, וסוף-סוף תתבטל ה'גנות' שבו. על-פי-זה מסביר הרבי, כי דבר זה נפעל על-ידי רבנו הזקן בתניא, העוסק בלימוד זכות על 'קל שבקלים' ההולך בשוק ועיניו רואות את כל התאוות. בעצם לימוד הזכות עליו נתן לו כוח לגלות את הטוב שבו ולהתגבר על הניסיונות (ליקוטי-שיחות כרך כז, עמ' 163).

רבנו הזקן הפליא פעם את דרכו של מחותנו, רבי לוי-יצחק מברדיצ'וב, בלימוד זכות על יהודים, ואמר: "לימוד הזכות של המלאך מיכאל אינו מגיע כלל ללימוד הזכות של המחותן. מלימוד הזכות של המחותן בנה הקב"ה למעלה 'היכל זכות' חדש. כל יהודי שמתמיד זכות על נשמה יהודית, בכל גוף שיהיה, ואומר עבורו פרק תהילים כפי שצריך לומר פרק תהילים – זוכה ליכנס להיכל זה; ושניהם נושעים, כל אחד בהמצטרף לו" (איגרות-קודש אדמו"ר הרי"צ כרך ה, עמ' פח).

משפט אמיתי

כ"ק אדמו"ר מהר"ש אמר: "מקובל לחשוב שקבלת 'פדיון' הוא דבר קשה והדבר שייך לרבי בלבד. האמת היא שכל יהודי יכול לעשות זאת, על-ידי אמירת שבח על הזולת. אלא שהדבר צריך להיות מתוך אמת. מאות מלאכים מצפים בראש-השנה שיהודי ידבר בשבחיו של חברו, שכן יודעים הם עד כמה מתאוה הקב"ה לשבחם של ישראל" (ספר השיחות תש"ד עמ' 5).

כ"ק אדמו"ר הרי"צ אומר: "כאשר אדם דן את חברו (הן כשהמשפט גלוי, ברבים, והן כשדן הוא אותו בליבו), עליו להיכנס ככל יכולתו לחיי הפנימיים של הנידון, להתחשב במעמדו ומצבו ובכל הסובב אותו, ולהתעמק בסיבות שהביאוהו לחיות כך את חייו. כאשר השופט מעמיד את עצמו במקומו של הנידון וחי את ה'ניסיון' שלו, ומתחשב בכל הסיבות האלו, אז ורק אז המשפט אמיתי הוא" (ליקוטי-דיבורים חלק ב, עמ' שיז).

האורח ופמלייתו אמורים להגיע בכל רגע.

"אבא!", נזעק אליו הבן ורץ לעברו, "מה אתה עושה פה? אתה מרגיש טוב?"

"את זה בדיק באתי לברר", השיב האב הזקן, "האם אתה מרגיש טוב?"

לפתע נראתה דמות שחוחה פוסעת באיטיות לעבר בית-הספר. הרב אליהו הביט לעברה במהירות והחוויר. זה היה אביו,

האם אינך חולה, חלילה, בני? למה לא באת להכין לי הבוקר קפה בחלב?"

הרב אליהו אחז בראשו. איך נשמטה ממנו מצוות הבוקר הקבועה?! הוא חש אל סגנו ואמר לו: "שמע, אני חייב לחזור עם אבי הביתה! כשהאורח יגיע – קבל אתה את פניו!"

"אבל רגע", גמגם הסגן, "מה אומר לך? רגע... מה...".

"אתה כבר תסתדר", זרק לעברו הרב אליהו, שהחל להתרחק עם אביו, "אני סומך עליך".

הסגן נשתל במקומו כהלום-רעם.

האב והבן הגיעו הביתה, ושם, בניחותא, כאילו לא היה הנציב העליון כבר מעבר לפינה, הכין הבן לאביו את כוס הקפה, כמדי בוקר. בתוך כך הסביר לאביו שהוא חש בטוב, וכי העניין פרח מזיכרונו בגלל המתח והלחץ העצומים שהיה שרוי בהם לקראת הביקור.

כאשר אביו לגם את הקפה בהנאה מרובה, שב הרב פרדס לבית-הספר.

ובינתיים, הנציב העליון כבר היה שם. עוד קודם שהמנהל שב לבית-הספר, כולו מתנשם ומתנשף, קיבל את פני האורח החשוב סגן המנהל, הציג את עצמו והזמין אותו לסיוע.

הנציב העליון הופתע: "סליחה, ואיפה המנהל?"

הסגן כמעט בלע את לשונו כאשר אמר: "אדוני, הנציב העליון, למנהל בית-הספר יש אבא זקן, וכל בוקר הוא מכין לו קפה עם חלב וביסקוויטים. הבוקר, בגלל הביקור החשוב, הוא שכח לעשות זאת, ורק לפני שתי דקות, כשאביו הגיע לכאן, הוא עזב את המקום ושב אתו לביתו כדי להכין לו את הקפה הקבוע. אני בטוח שהוא יגיע מיד".

הנציב העליון שקע בהרהורים. בעודו מהרהר נכנס בחופזה הרב אליהו, כולו התנצלויות ובקשות מחילה.

הנציב העליון נשא אליו את עיניו, חיך, ניגש אליו, חיבקו בחום ואמר: "אשרינו שיש לנו יהודים כאלה שמכבדים כל-כך את הוריהם. אשרינו!"

והביקור החל.

"הרבה דברים למדנו מאבא", אומרים בניו ובנותיו של הרב אליהו פרדס, שכיהן משנת תשי"ג כרבה הספרדי הראשי של רמת-גן, ותשע שנים לאחר מכן הוכתר לרבה הראשי של ירושלים (נפטר בי"א בניסן תשל"ב). "אחד מהם היה – כיבוד הורים מהר".

(מתוך ביוגרפיה העומדת לראות) אור על הרב אליהו פרדס, בעריכת מנחם מיכלסון

נציפייה לנאורה "אילו היו מתכוונים ומבקשים וצועקים באמת, בוודאי ובוודאי שמיש כבר היה בא! עשו כל אשר ביכולתכם... להביא בפועל את משיח-צדקנו תיכף ומיד ממש!" (הרבי מליובאוויטש, כ"ח בניסן תנשי"א)

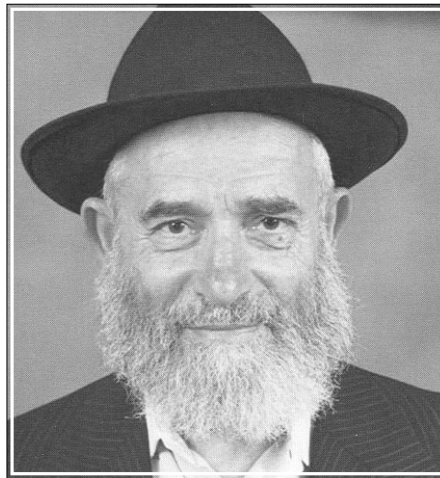
אודים מוצלים מאש

צעיר בהרבה מגילו והחיילים חיבבוהו. בלי כרטיס נסיעה נאלץ לבלות את הלילות על גג הרכבת. הנער הצעיר הגיע ללנצוט ורק אז נודע לו כי מכל יהודי עירו נשארו שרידים יחידים בלבד. לאחר נודים הגיע לבית-יתומים של 'השומר הצעיר' בקרקוב. בהמשך חלה ואושפז בבית-חולים נוצרי, ושם הציעו לו האחיות לבוא למנזר והבטיחו לו ביגוד ומזון. הוא ביקש לשקול את ההצעה שלושה ימים, ואז הודיע: "יהודי נולדתי ויהודי אשאר".

האחים נפגשו

בעזרת בן-דוד שגילה אותו בכדרך מקרה, הגיע הנער למחנה-הכשרה דתי. גם אחיו, שנשאר בבית-היתומים ולאחר המלחמה הושב לפולין, גילה בדרך מופלאה, בעיר ברסלאו, את אח סבו וזה אימצו לבן.

הרב דורון עלה ארצה, נסע לארה"ב, שם חי רוב השנים ושם גם הוציא-לאור את מרבית חיבוריו (לא רק על רש"י). הוא הקים משפחה לתפארת של בניס תלמידי-החכמים וחסידים. לפני שנים אחדות שב לארץ והוא ממשיך בעבודותיו התורניות.

הרב דורון: "יהודי נולדתי ויהודי אשאר"

הפליטים היהודים כעל 'מרגלים גרמנים' והסיעו אותם בקרונות-משא אל יערות-העד בסיביר.

שלושה ימים

גופו החלש של האב לא עמד בתלאות. הוא חלה בשחפת ודעך למוות. באותו זמן כבר הפרידו השלטונות את פינחס ואחיו הגדול מאביהם ושלחו אותם לבית-יתומים פולני. בבית-היתומים סבלו השניים רבות. עם היוודע להם דבר מות אביהם, החליטו כי אין להם עוד מה לחפש ברוסיה. פינחס התגנב לרכבת של חיילים רוסים שנסעו לפולין. הוא היה כבן שתיים-עשרה, אך בגלל תת-תזונה נראה

לא-מכבר הופיעה מהדורה חדשה ומעודכנת של סדרת הספרים 'ביאור סתומות רש"י', מאת הרב פינחס דורון (שפלטור). הרב דורון, תלמיד-החכם ומחבר פורה, משכונת הר-נוף בירושלים, יורד לעומקם של דברי רש"י, בעיקר במקומות שפירושו נראים כסתומים, ומאיר אותם בגישתו הייחודית. בספריו אלה מרבה הרב דורון להישען על סדרת ליקוטי-שיחות מאת הרבי מליובאוויטש, אשר, כידוע, גילה דרך חדשה ומפלאה בהבנת פירוש רש"י לתורה.

סיפור חייו המרתק של הרב דורון (71) יכול אף הוא למלא ספר עב-כרס. הוא נולד בשנת תרצ"ג בעיר לנצוט שבגליציה ("עיר מלאה חכמים וסופרים, בימים ההם"), לאביו הרב משה, חסיד בלז'וב ומתלמיד-החכמים הגדולים בעיר. מנעוריו התגלה כמחונן. "בגיל שש כבר החל אבי ללמוד עמי גמרא עם רש"י ותוספות".

נפלה למלכות

אך אז הופרה השלוה. בשנת תרצ"ט כבשו הגרמנים את גליציה. יום אחד הכריזו כי כל יהודי שיישאר בתחום הכיבוש – יירה. משפחתו עלתה על עגלה ויצאה במנוסה לעבר גבול פולין-רוסיה. לאחר מסכת תלאות, שבתוכה ניסיון זדוני של משיט רפסודה להפילם אל הנהר, הגיעו לעיר לובאצ'וב.

זמן קצר לאחר מכן הכריזו השלטונות על פתיחה מחדשת של הגבול והתירו לאזרחי פולין לשוב לביתם ולהצטייד. זו הייתה מלכות מרושעת. אימו של הרב דורון התפתתה לשוב לביתה, אך בשונה מצאה גבול סגור ובהמשך מצאה את מותה באושוויץ. בחלוף תשעה חודשים הכריזו הרוסים על

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי
מומלץ בכל פה!
 ביטוחי שיניים לכל המשפחה
 טיפולים מהיום להיום
 ללא קשר למצב הפה
 מאמינים בביטוח כהלכה
1800-39-33-39

רשת גני חבי"ד
להתחיל את החיים
ברגל ימין

מאות גני-ילדים מעולים, בכל רחבי הארץ, ממתינים לילדיכם

מוקד ארצי (24 שעות ביממה):
1700 700 358

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

יין מפוסטר

שאלה: בבתיים רבים מצויים כיום עובדים זרים. איך להיזהר שיין שבבית לא יהיה 'יין נסך'?

תשובה: איסור 'יין-נסך' ממש הוא יין שנתנסך תקרובות לאלילים. יין כזה אסור מן התורה בשתייה ואף בהנאה.

חז"ל אסרו גם 'סתם יינם', דהיינו, כל יין של גוי (אפילו אינו עובד עבודה-זרה), הן מחשש יין-נסך והן כדי למנוע קשר עמהם ('משום בנותיהן'). גם כלי פתוח של יין כשר שנגע בו גוי – נאסר, ורגילים לקרוא ליין כזה בהשאלה גם-כן 'יין נסך'. חסידים ואנשי-מעשה מחמירים אפילו ביין שראהו גוי, לפחות שלא לקדש עליו.

יין מבושל שלנו שנגע בו גוי – מותר. בטעם הדבר כתב הרמב"ם, שהואיל ויין זה אינו ראוי לניסוך על המזבח שבמקדש, אינו מתנסך גם לאלילים. והסביר הר"ן, שאף שהיה מקום לגזור בו משום בנותיהם, אך מכיוון שאין בו ניסוך, לא גזרו בו. הרא"ש הוסיף, שכיוון שיין זה אינו

מצוי, לא גזרו בו חכמים.

הגדרת 'מבושל' היא: 'משהרתיח על-גבי האש'. פוסקים רבים כתבו, שדי בכך שחום היין מגיע מעל 80 מעלות צלזיוס, שבו היין רותח ומתחיל לאבד כוהל. מנהג רווח להתיר גם יין מפוסטר בחום כזה, אף ששינוי הטעם בו מזערי (יקבי 'כרמל' נוהגים לפסטר את כל מוצריהם. יש יקבים המנעים לגמרי מפיסטור, כגון 'יקבי הגולן').

כזה מצוי כיום והוא מוגש כיין רגיל, בכל-זאת מתירים מכיוון שעל זה לא גזרו חז"ל. ויש אוסרים.

חשוב לדעת: מיץ ענבים טבעי דינו כיון, הן לענין קידוש והן לענין 'סתם יינם'.

מקורות: ע"ז כט, ב-ל, א. רמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"א, טושו"ע י"ד ס"י ב ס"ה קכ"ט וכו', ודרכי תשובה, וס"י קכ"ד ס"י. שלי"ה, שער האותיות, אות ק כלל צד. בן איש חי שנה ב כ' בלק אות טז. שו"ת: אגרות משה יו"ד ח"ב ס"י נב, וחס"ג ס"י לא. דובב מ'שרים ח"א ס"י קכד. יביע אומר ח"ח יו"ד ס"י טו. מנחת יצחק ח"ז ס"י סא. מנחת שלמה ח"א ס"י כה. שכט הלוי ח"ב ס"י נא.

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ללא תוספת דמי משלוח): 'וודאיקה', 1-700-704120

